

BAB V

KACINDEKAN, IMPLIKASI, REKOMENDASI

5.1 Kacindekan

Ieu panalungtikan dikasangukungan ku dua karya nu béda jenisna, béda basana, béda nagara asalna tapi miboga sasaruuan, nyaéta nyaritakeun sajarah kahirupan Nabi Muhammad Saw. Tujuan ieu panalungtikan nyaéta pikeun nganalisis struktur formal jeung naratif dina wawacan “Layang Carios Abduloh”, struktur naratif *Taréh Nabi* sarta dibandingkeun ngeunaan struktur naratif éta dua karya. Pikeun ngahontal éta tujuan, ieu panalungtikan ngagunakeun métode déskriptif analisis kalawan pamarekan kualitatif. Obyék tina ieu panalungtikan nyaéta wawacan “Layang Carios Abduloh” jeung *Taréh Nabi* nu duanana medar ngeunaan sajarah Nabi Muhammad. Ieu panalungtikan ngawengku dua tahap analisis, nyaéta analisis struktur formal jeung naratif dina wawacan, sarta struktur naratif taréh, tuluy ngabandingkeun sakabéh struktur naratif ngeunaan bébédaan jeung sasaruuan tina éta dua karya.

Pupuh nu digunakeun dina wawacan “Layang Carios Abduloh” téh aya tilu belas, nyaéta pupuh asmarandana, sinom, dangdanggula, kinanti, kumambang (maskumambang), magatru, pangkur, pucung, ladrang, durma, mijil, wirangrong, jeung gambuh.

Struktur formal wawacan “Layang Carios Abduloh” ngawengku guru lagu jeung guru wilangan, watek pupuh, jeung sasmita pupuh. 1) Guru lagu jeung guru wilangan: sakabéh pupuh nu digunakeun dina wawacan “Layang Carios Abduloh”, guru lagu jeung guru wilanganna téh aya nu teu luyu jeung patokanna. 2) Watek pupuh: pupuh nu digunakeun dina wawacan “Layang Carios Abduloh” luyu jeung watek pupuhna. Pupuh asmarandana ngagambarkeun watek kanyaah, pupuh dangdanggula ngagambarkeun watek anu bungah jeung gumbira taya tandingna, pupuh durma ngagambarkeun watek anu keur ambek, pupuh gambuh ngagambarkeun kaayaan susah, sedih, bingung, salah lampah, teu puguh tujuan pupuh kinanti ngagambarkeun watek anu keur nganti-nganti, pupuh magatru ngagambarkeun watek prihatin, pupuh mijil ngagambarkeun watek anu sedih jeung kaayaan nyanghareupan kasusah, pupuh pangkur ngagambarkeun kaayaan

lalampahan, pupuh pucung ngagambarkeun kaayaan hiji hal nu pantes diiberkeun ka masarakat, jeung pupuh sinom ngagambarkeun watek gumbira atawa asmara, pupuh ladrang ngagambarkeun kaayaan heureuy, pupuh maskumambang ngagambarkeun kaayaan nu sedih pisan, pupuh wirangrong ngagambarkeun kaayaan éra atawa apes. 3) Sasmita pupuh: dina wawacan “Layang Carios Abduloh” aya 61 sasmita pupuh nu némbongkeun gantina pupuh dina wawacan. Sasmita pupuh asmarandana nyaéta *kasmaran*, *asmarandana*, *samar*, pupuh sinom nyaéta *anom*, *sinom*, *srinata*, *nonoman*, *anom*, pupuh kinanti nyaéta *nganti*, *danti*, *genti*, *nanti*, *kinanti*, pupuh dangdanggula nyaéta *manis*, *dangdanggula*, pupuh magatru nyaéta *magatru*, *pegat*, pupuh pangkur nyaéta *pungkur*, *mungkur*, pupuh mijil nyaéta *bijil*, pupuh durma nyaéta *mundur*, *undur-undur*, pupuh pucung nyaéta *mucung*, pupuh maskumambang nyaéta *kumambang*, pupuh ladrang nyaéta *ladrang*, pupuh gambuh nyaéta *tambuh*, pupuh wirangrong nyaéta *wirang*, jeung *wirangrong*.

Struktur naratif wawacan “Layang carios Abduloh” ngawengku galur, motif carita, palaku, latar jeung téma. Galur dina wawacan “Layang Carios Abduloh” nyaéta galur campuran jeung miboga sapuluh épisode. Motif carita nu kapanggih dina wawacan “Layang Carios Abduloh” nyaéta motif ngimpi, motif lalampahan, motif tujuman (*ramalan*), motif wasiat, motif babaran nu teu ilahar, motif *pernikahan*, motif nyamur, motif pipisahan, motif musyawarah, motif *pengangkatan*, motif kajadian teu ilahar. Palaku dina wawacan “Layang Carios Abduloh” ngawengku palaku utama, palaku tambahan nu miboga watek antagonis sarta palaku tambahan nu miboga watek antagonis. Latar dina wawacan “Layang Carios Abduloh” ngawengku latar tempat, latar waktu, latar sosial. Latar tempat ngawengku latar tempat nu aya di nagara Mekah jeung latar tempat nu aya di luareun nagara Mekah. Latar waktu ngawengku waktu dumasar sapoé sapeuting, waktu dumasar poé/bulan/taun nu tangtu, waktu dumasar kana lilana (*durasi*), sesebutan waktu séjénna jeung latar waktu nu teu jelas. Latar sosial dina ieu wawacan nyaéta ngeunaan status jeung kalungguhan dina kahirupan saperti raja, ratu, perjurit, ponggawa, panakawan, nabi, padri, pandita, sultan, sudagar, mantri, prabu. Téma dina wawacan “Layang Carios Abduloh” nyaéta sajarah jeung ajén kaagamaan.

Struktur naratif taréh nabi ngawengku galur, motif carita, palaku, latar jeung téma. Galur dina *Taréh Nabi* nyaéta galur maju jeung miboga tujuh épisode. Motif carita nu kapanggih dina *Taréh Nabi* nyaéta motif ngimpi, *pernikahan*, motif lalampahan, motif kajadian teu ilahar, motif tujuman, motif pipisahan, motif babaran nu teu ilahar. Palaku dina *Taréh Nabi* ngawengku palaku utama, palaku tambahan nu miboga watek antagonis sarta palaku tambahan nu miboga watek antagonis. Latar dina *Taréh Nabi* ngawengku latar tempat, latar waktu, latar sosial. Latar tempat ngawengku latar tempat nu aya di nagara Mekah jeung latar tempat nu aya di luar nagara Mekah. Latar waktu ngawengku waktu dumasar sapoé sapeuting, waktu dumasar poé/bulan/taun nu tangtu, waktu dumasar kana lilana (*durasi*), sesebutan waktu séjénna jeung latar waktu nu teu jelas. Latar sosial dina *Taréh Nabi* nyaéta ngeunaan status jeung kalungguhan dina kahirupan saperti tukang sihir, dukun, ahli nujum, nabi, raja, pandita, perjurit, abid, pagawé, jalma sugih. Téma dina *Taréh Nabi* nyaéta ngeunaan sajarah jeung ajén kaagamaan.

Babandingan struktur naratif wawacan “Layang Carios Abduloh” jeung *Taréh Nabi* nyaéta ayana sasaruana jeung bébédaan. Galur dina wawacan “Layang Carios Abduloh” miboga 10 épisode sedengkeun dina *Taréh Nabi* ngan aya 7 épisode. Motif carita dina wawacan “Layang Carios Abduloh” jeung *Taréh Nabi* nu sarua nyaéta motif ngimpi, motif lalampahan, motif tujuman (*ramalan*), motif babaran nu teu ilahar, motif *pernikahan*, motif pipisahan, motif kajadian teu ilahar. Bébédaanna nyaéta dina *Taréh Nabi* teu kapanggih motif wasiat, motif *pengangkatan*, motif nyamur jeung motif musawarah. Dina galur, sasaruanna nyaéta palaku utama nu sarua duanana boh dina wawacan boh dina taréh. Lian ti éta, palaku tambahan ogé lolobana mah sarua, sanajan aya palaku tambahan nu euweuh dina salasihiji téks, ieu hal nu ngalantarankeun bédana jumlah palaku. Tina latar tempat sasaruana nu kapanggih nyaéta ngaran tempat nu sarua boh dina wawacan boh dina taréh. Bébédaan nu kapanggih nyaéta ayana tempat nu euweuh di salasihiji téks. Latar waktu jeung latar sosial dina ieu dua téks réa pisan nu sarua. Sedengkeun téma dina ieu dua naskah téh sarua.

5.2 Implikasi

Dina hiji panalungtikan tangtu miboga kaonjoyan jeung kahéngkérangan. Sacara umum ieu panalungtikan miboga kahéngkérangan dina sababaraha aspék, tapi tetep miharep yén kaonjoyan dina ieu panalungtikan bisa ngajembaran pangaweruh dina widang sastra, hususna ngeunaan ulikan struktural jeung sastra bandingan hususna dina karya sastra Sunda.

5.3 Rekomendasi

Dumasar hasil panalungtikan, aya sababaraha rékomendasi pikeun sababaraha pihak anu patali jeung ieu panalungtikan, nyaéta saperti ieu di handap.

- 1) Pikeun mahasiswa, hususna mahasiswa Departemen Pendidikan Bahasa Sunda, ieu panalungtikan dipiharep bisa dijadikeun référénsi hususna nu patali jeung ulikan struktur sarta babandingan dina wawacan.
- 2) Pikeun panalungtik satuluyna, panalungtikan sarupa nu maluruh ngeunaan sastra bandingan perlu dilaksanakeun deui hususna babandingan wawacan.
- 3) Pikeun pamaréntah atawa penerbit buku, tina ieu panalungtikan dipiharep bisa jadi tinimbangan pikeun diayakeunna penerbitan buku-buku tiori sastra bandingan dina basa Sunda sarta buku ngeunaan wawacan sangkan ngeuyeuban bahan literasi sastra.